

1

3

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

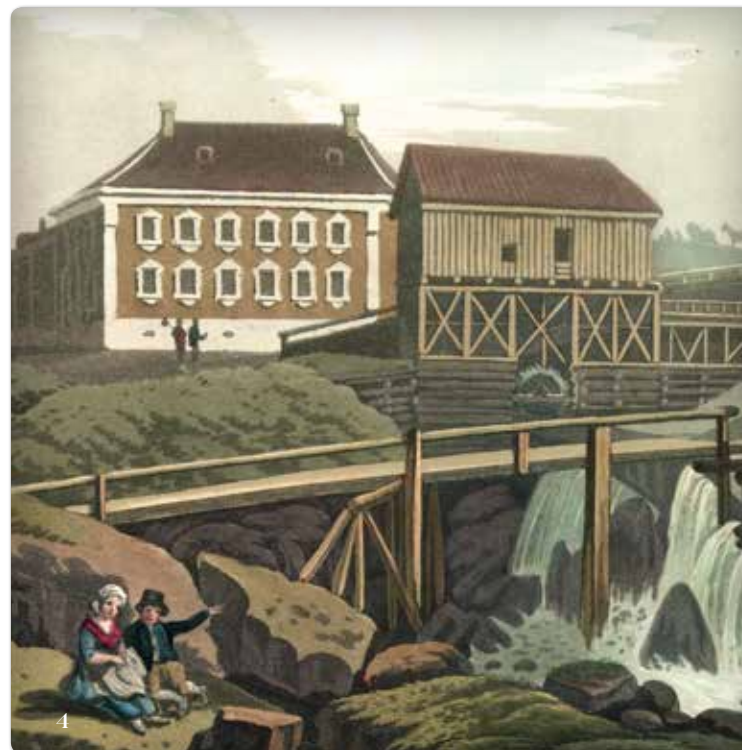
1. Mossekonvensjonen undertegnet den 14. august 1814 og godkjent av Carl Johan den 15. august. Foto: Vidar M. Husby. Stortingsarkivet.

2. Svenske tropper i Tistedalen 1814 av Pehr Gustaf von Heideken, 1840. Foto: Alexis Daflos. Kungliga Slottet, Stockholm

3. Kongeriket Norges Grunnlov av 4. november 1814. Foto: Vidar M. Husby. Stortingsarkivet.

4. Hovedbygningen på Moss jernverk etter tegning av John William Edy, 1800. Foto: Nasjonalbiblioteket. Stortingsarkivet.

5. Christian Frederiks abdikasjonserklæring av 10. oktober 1814. Stortingsarkivet.

4

FORSVARET AV GRUNNLOVEN

Hva skjedde etter 17. mai?

Kampen for Grunnloven sommeren og høsten 1814

2

Facebook: www.facebook.com/grunnlovsjubileet2014
Twitter: www.twitter.com/grunnloven200
Instagram: grunnlovsjubileet2014

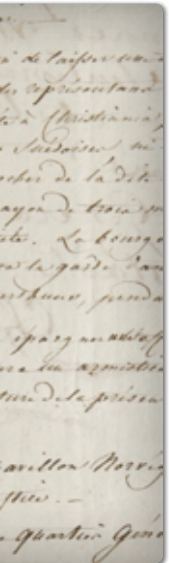

WWW.GRUNNLOVEN200.NO

Trykk: Stortingets grafiske seksjon

5

KRIG

17. mai 1814 fikk Norge egen grunnlov. Riksforsamlingen på Eidsvoll erklærte Norge som en selvstendig stat. To dager senere ble Christian Frederik det moderne Norges første konge. Den svenske tronfølgeren Carl Johan hadde tidligere blitt lovet av stormaktene å få Norge som belønning for å delta i krigen mot Napoleon. Sommeren 1814 gikk Sverige derfor til krig for å sikre seg Norge.

FREDSFORHANDLINGER I MOSS

Sverige var militært overlegent Norge. Krigen foregikk i Østfold og rundt Kongsvinger. Begge frontene var preget av svenske fremstøt og norske tilbaketrekninger, og det ble raskt innledet fredsforhandlinger. Resultatet av forhandlingene var Mossekonvensjonen av 14. august. Avtalen innebar at Norge godtok en union med Sverige. I tillegg ble Norges nyvalgte konge, Christian Frederik, tvunget til å abdisere. Til gjengjeld forpliktet Sverige seg til å anerkjenne Eidsvollsgrunnloven.

DET FØRSTE STORTING I NORGES HISTORIE

Høsten 1814 ble det innkalt til et ekstraordinært storting – det første storting i Norges historie. Stortinget skulle forhandle med Sverige om betingelsene for unionen. Det innebar å gjøre endringer i Grunnloven. Det ble intens tautrekking mellom Stortinget og de svenske utsendingene, preget av klok manøvrering fra norsk side.

FORSVAR AV GRUNNLOVEN OG UNION MED SVERIGE

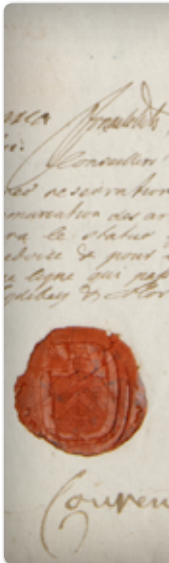
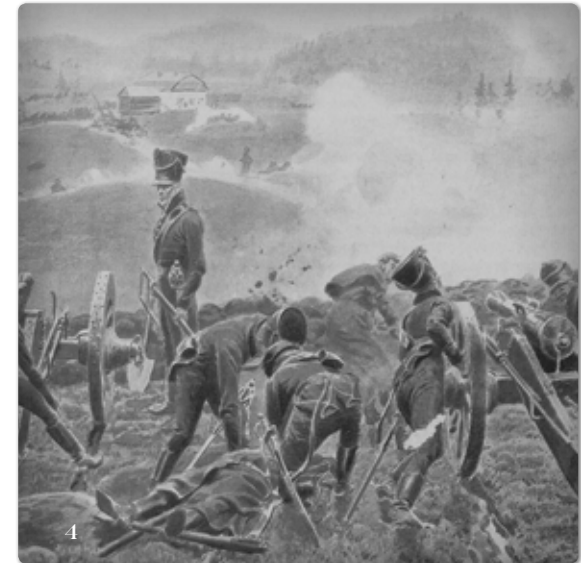
4. november var forhandlingene om Grunnloven ferdig. Den grunnleggende endringen var at Norge, som et selvstendig rike, skulle gå inn i en union med Sverige. Rikene skulle ha felles konge, men Norge fikk fullt indre selvstyre. Enkelte av endringene bidro til og med til å svekke kongemakten, til fordel for den norske regjeringen.

NY KONGE

Da grunnlovsrevisjonene var avsluttet 4. november erklærte Stortinget at det godtok at Christian Frederik sa fra seg den norske tronen. Senere samme dag gikk representantene til nytt kongevalg – det andre i 1814 –, og valgte Carl 13. til ny konge i Norge.

90 ÅR MED UNION – 200 ÅR MED FRED

Unionen mellom Norge og Sverige bestod frem til 1905. Etter krigen mellom Norge og Sverige sommeren 1814 har det vært fred mellom landene i Norden i 200 år.

1. Eidsvold 1814 av Oscar A. Wergeland, 1885. Foto: Teigens fotoatelier. Stortinget.

2. Carl Johan av Fredric Westin. Foto: Sandberg. Nationalmuseum, Stockholm.

3. Den gamle stortingssalen på Norsk Folkemuseum. Foto: Anne Lise Reinsfeld.

4. Norske soldater på Langnes ved skansen, av Andreas Bloch. Foto: Nasjonalbiblioteket

5. Christian Frederik av Johan Ludvig Lund, 1813. Foto: Eidsvoll 1814.

